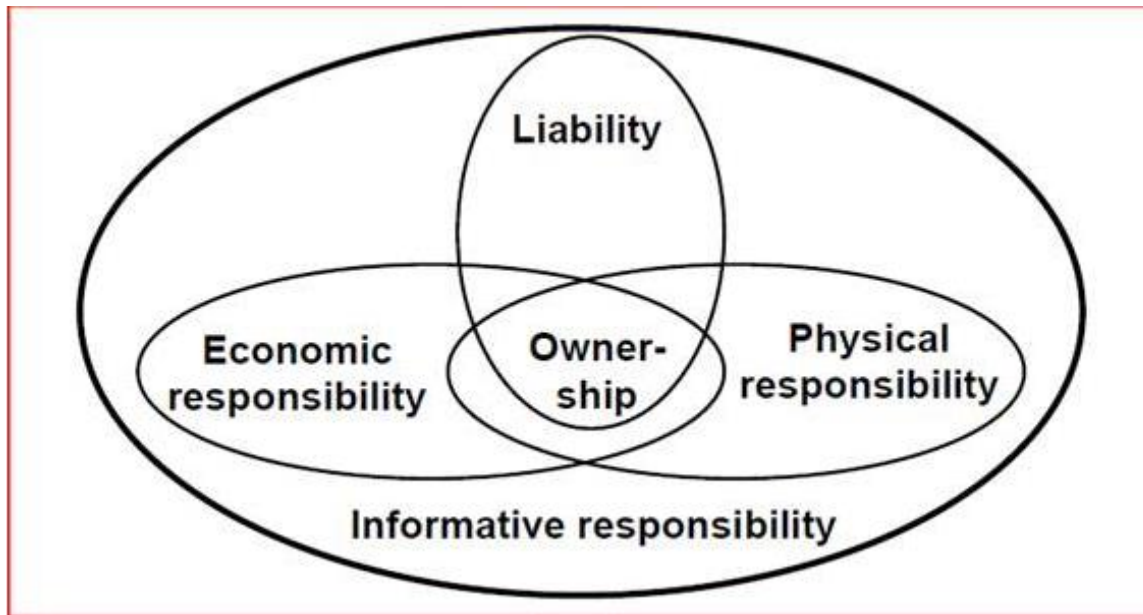

Historiaa

Ensimmäisenä termin laajennettu tuottajavastuu (Extended Producer Responsibility, EPR) esitteli politiikantutkija Thomas Lindqvist Ruotsin ympäristöministeriölle tekemässään raportissa vuonna 1990.

Lindqvistin mukaan ”Laajennettu tuottajavastuu on ympäristönsuojelustrategia, jonka tavoitteena on vähentää tuotteen kokonaisympäristövaikutuksia tekemällä tuotteen valmistaja vastuulliseksi tuotteen koko elinkaaresta ja erityisesti takaisinotosta, kierrätyksestä ja loppukäsittelystä. Tuottajavastuu toimeenpannaan hallinnollisen, taloudellisen ja informaatio-ohjauksen keinoja käyttäen. Näiden ohjauskeinojen kokoonpano määrittelee tuottajavastuun täsmällisen muodon.”

Jakamistalous ottaa mallia kiertotaloudesta

► Kiertotalouden ideana on, että tuotanto ja kulutus synnyttävät mahdollisimman vähän jätettä ja hukkaa.

Taustalla on muun muassa huoli ympäristöstä. Tarkoituksena on välttää tyhjäkäyntiä ja saada olemassa olevista resursseista entistä enemmän irti.

Kiertotaloutta ovat esimerkiksi roskien tai tuotantomateriaalien kierrätys.

Jakamistalous on syntynyt kiertotalouden ideoiden pohjalta. Joutilaana olevia resursseja voidaan tarjota niitä tarvitseville. Jakamistalous voi olla

esimerkiksi pienimuotoista tavaroiden vaihtoa sosiaalisessa mediassa, mutta se voi kasvaa kansantalouden ja liiketoiminnan näkökulmasta merkittäväksi toiminnaksi, kuten majoituspalvelu Airbnb ja taksipalvelu Uber ovat osoittaneet.

Kiertotalouden ja jakamistalouden erona on se, että kiertotalous on yleensä yhteiskunnan ylhäältäpäin johtamaa toimintaa. Jakamistalous on pohjimmiltaan yksilöiden välistä mikrotoimintaa, vaikka sitä koordinoisi jättiyritys. ■

